

МИНИСТЕРСТВО ЗА ОБРАЗОВАНИЕ И НАУКА

БИРО ЗА РАЗВОЈ НА ОБРАЗОВАНИЕТО

Наставна програма

за II (втора) година

Италијански јазик

специјална паралелка за изучување на италијански јазик

Скопје, 2022 година

Назив на наставната програма	Италијански јазик (специјална паралелка за изучување на италијански јазик)
Тип на наставна програма	Задолжителна
Година	<p>II (втора)</p> <p>По првата година од учењето на италијанскиот јазик во средното образование (I година) специјална паралелка за изучување на италијански јазик треба да се достигнат понапредни знаења од нивото A2 (зајакнато основно ниво).</p> <p>По втората година од учењето на италијанскиот јазик во средното образование (II година) специјална паралелка за изучување на италијански јазик треба да се достигнат знаења од нивото B1 (преодно ниво).</p> <p>По третата година од учењето на италијанскиот јазик во средното образование (III година) специјална паралелка за изучување на италијански јазик треба да се достигнат основни знаења од нивото B2 (самостојно ниво).</p> <p>По четвртата година од учењето на италијанскиот јазик во средното образование (IV година) специјална паралелка за изучување на италијански јазик треба да се заокружат знаењата од нивото B2 (самостојно ниво).</p> <p>Стекнувањето на компетенциите во согласност со наведените нивоа ќе биде прикажано преку резултатите од учењето во сите наставни програми за средно образование (за I, II, III и IV година) специјална паралелка за изучување на италијански јазик.</p>
Број на часови неделно/годишно за реализација на наставната програма	6 / 216
Цели на наставната програма	<p>Ученикот / ученичката треба:</p> <ul style="list-style-type: none"> - да стекне и да развие јазични, комуникациски компетенции при изучување втор странски јазик; - да развие способности за поврзување на стекнатите знаења од првиот странски јазик, мајчиниот јазик и другипредмети при совладување на вториот странски јазик; - да стекне елементарни навики и умеања за слушање, говорење, читање и пишување преку изграден систем од знаења за јазични и реченички единици, фонетски, правописни, лексички и граматички поими; - да развива интеркултурна компетенција: да ги разбира основните сличности и разлики меѓу својата и другите култури изразени во секојдневното живеење; да развие толеранција кон другите култури и да негува позитивен став кон италијанскиот јазик и култура во рамките на посочените теми; да се здобие со основни познавања за социокултурниот живот на своите врсници од овие култури, а преку споредба со нив да ги збогатува познавањата за сопствената култура и постоење;

- да развива способност за самостојно учење и самовреднување (според *Заедничката европска референтна рамка за јазици и Портфолио*).

Материјално-технички и просторни услови

Програмата во однос на просторните услови за реализација се темели на нормативот за простор донесен од страна на министерот за образование и наука.

Просторните услови и опременоста на училниците за успешна реализација на наставната програма за втора година за специјална паралелка за изучување на италијански јазик треба да е во согласност со општиот норматив за опременост за реализирање на наставната програма за втора година за специјална паралелка за изучување на италијански јазик.

За полесен визуелен контакт и подобра комуникација меѓу учениците и наставникот/наставничката се препорачува клупите да бидат наредени на следниот начин: групирање повеќе клупи, разни варијанти во форма на П, како и преместување и групирање столчињата по потреба (при работа во групи).

Норматив на наставен кадар

Наставата по *италијански јазик* може да ја изведува лице кое завршило:

- студии по италијански јазик и литература – наставна насока, VII/ 1 или 240 ЕКТС,

- студии по италијански јазик и книжевност – наставна насока, VII/ 1 или 240 ЕКТС,

- студии по италијански јазик и литература – друга насока и со здобиена соодветна педагошко-психолошка и методска наобразба (доквалификација) за настава по италијански јазик на акредитирана високообразовна установа, VII/1 или 240 ЕКТС,

- студии по италијански јазик и литература/книжевност- друга насока во комбинација со друг јазик и со здобиена соодветна педагошко - психолошка и методска наобразба (доквалификација) за наставата по италијански јазик на акредитирана високообразовна установа, VII/1 или 240 ЕКТС.

1	ЛИЧЕН И ОПШТЕСТВЕН ЖИВОТ			
	<p>Во оваа главна тема се содржани следниве поттеми:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Карактерни особини; - Семејни и пријателски релации; - Чувства и расположенија; - Волонтерство. 			
Ред. број	Резултати од учење	Содржини и поими ¹	Активности и методи	Стандарди на оценување
1.1.	<p>Ученикот/ученичката ќе биде способен/способна да:</p> <p>Разбере слушнати/пишани искази и едноставни текстови во врска со опис на лица од своето окружение;</p>	<p>А) Говорни чинови:</p> <p>Опишување личност од своето окружение (карактерни особини)</p> <p><i>Simone è un ragazzo italiano di 19 anni, viene da Bari e fa il cameriere allo stesso ristorante dove lavoro io. Simone non parla molto, è un ragazzo piuttosto taciturno . La sua ragazza Giulia è spagnola ma studia a Roma. Di carattere è simpatica, socievole e ama fare amicizia con le persone solari. Lei è sorridente, gentile, allegra. Non si arrabbia mai! Studia medicina. È una ragazza molto studiosa.</i></p>	<p>Активности:</p> <ul style="list-style-type: none"> - вежби за усвојување акцент, ритам и интонација карактеристични за италијанскиот јазик; - вежби за асоцијации; - вежби за правење претпоставки врз основа на звучни сигнали, интонација, невербални елементи, наслови, илустрации, фотографии; - слушање аудио/видеоснимки и говор на наставникот; - идентификување зборови, структури и изрази во контекст; - поврзување текстови со слики; - одговорање на прашања од типот <i>точно/неточно (vero/falso)</i>, отворени прашања или прашања со повеќечлен избор (<i>Scelta multipla</i>) - подредување едноставни слушнати информации во табели; - вежби со користење пантомима; 	<p>Ученикот/ученичката може да:</p> <p>1.1.1. Препознава зборови и изрази поврзани со опис на личност, во кратки слушнати и пишани текстови;</p> <p>1.1.2. Разбира зборови и изрази што се поврзани со опис на личност;</p> <p>1.1.3. Објаснува поими што означуваат карактерни особини;</p> <p>1.1.4. Поврзува слики со краток слушнат или прочитан текст на тема опис на карактерни особини, чувства и расположенија.</p>
1.2.	<p>Разбере слушнати/пишани искази и едноставни текстови во врска со семејни и пријателски релации;</p>	<p>Барање/давање информации во врска со семејни и пријателски релации</p> <p><i>Mario è il tuo migliore amico se non sbaglio? - È vero, lui è un amico su cui conto tanto. Anna ha due cugine di primo grado.</i></p>		<p>1.2.1. Препознава зборови и изрази поврзани со опишување на семејни и пријателски релации, чувства и расположенија;</p> <p>1.2.2. Разбира зборови и изрази што се поврзани со опис на семејни</p>

¹ Содржините и поимите се однесуваат на сите резултати од учењето од дадената тема.

1		ЛИЧЕН И ОПШТЕСТВЕН ЖИВОТ		
<p>Во оваа главна тема се содржани следниве поттеми:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Карактерни особини; - Семејни и пријателски релации; - Чувства и расположенија; - Волонтерство. 				
1.3.	Разбере слушнати/пишани искази и едноставни текстови во врска со темата: Волонтерство;	<p><i>Questo fine settimana si sposa mio zio. Mia sorella minore si chiama Francesca. Abbiamo fatto amicizia durante le vacanze al mare.</i></p> <p>Опишување на односите во своето семејство и со пријателите</p> <p><i>Ma tu passi sempre le vacanze con la tua famiglia? Sembrate una famiglia molto unita. Crescere in una famiglia unita è una grande fortuna. È grande la tua famiglia? – Sì, sono una persona molto fortunata. Ho una bella famiglia grande e unita. I miei nonni hanno 4 nipoti e sono felicissimi quando questi li vanno a trovare.</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> - подредување зборови во реченици и слики по логичен редослед; - пополнување празни места во табели и реченици; - поставување прашања и одговарање на нив; - играње улоги според дадени модели; - продукција на кратки искази; - вежби со користење пантомима и мимика; - различни игровни активности од типот: глум телефон, бинго и сл. - пишување познати зборови и искази по диктат; - пополнување формулари со лични податоци; - пополнување едноставни реченици со испуштени зборови; - групна изработка на постер; - самостојна изработка на тематски постери и сл.; - групна изработка на задача (un compito, un progetto), поврзана со темата. 	<p>и пријателски релации, чувства и расположенија;</p> <p>1.2.3. Поврзува слики со краток слушнат или прочитан текст во врска со семејни и пријателски релации, чувства и расположенија.</p> <p>1.3.1. Препознава, во едноставни слушнати и пишани текстови, зборови и изрази поврзани со темата: Волонтерство;</p> <p>1.3.2. Разбира едноставен слушнат и/или пишан текст на тема: Волонтерство;</p> <p>1.3.3. Издвојува информации во едноставен слушнат и/или пишан текст на тема: Волонтерство.</p>
1.4.	Ги опише, усно и во едноставен текст, односите во своето семејство и со пријателите;	<p>Искажување чувства и расположенија: среќа, (не)задоволство, (не)заинтересираност, разочарување, срам, вознемиреност, чудење</p> <p><i>Sono felice di essere qui con la famiglia. Sono lieta di rivederLa. Questa cosa non mi interessa affatto! Che brutta notizia! Non ci posso credere!</i></p>		<p>1.4.1. Употребува, во усна интеракција, новоусвоени изрази поврзани со односи во семејството и со пријателите, чувства и расположенија;</p> <p>1.4.2. Усно ги опишува односите во семејството и со пријателите,</p>

1	ЛИЧЕН И ОПШТЕСТВЕН ЖИВОТ			
	<p>Во оваа главна тема се содржани следниве поттеми:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Карактерни особини; - Семејни и пријателски релации; - Чувства и расположенија; - Волонтерство. 			
1.5.	<p>Искажува согласување/ несогласување, при усна интеракција, во семејни и пријателски релации;</p>	<p><i>Che bella sorpresa! Sono deluso di questi risultati. Accidenti! E adesso come faccio?</i></p> <p>Искажување согласување/ несогласување при комуникација во семејни и пријателски релации</p> <p><i>Mamma, non sono d'accordo con quello che dici! Sì, tesoro, lo penso anch'io. È proprio così, non c'è dubbio. Mia sorella ed io siamo d'accordo su questo.</i></p>	<p>Методи:</p> <ul style="list-style-type: none"> - вербални методи: дијалогски, или метод на разговор (игра по улоги), монолошки метод на изложување на содржините; - документациски методи: аудио-визуелни извори на информации, пишан извор на информација (работа на текст, метод на читање, метод на интерпретација); - демонстрациски методи: пуштање аудио и видео снимки, претставување, покажување предмети, процеси, појави, настани, покажување слики, цртежи; 	<p>чувствата и расположенијата;</p> <p>1.4.3. Составува едноставен текст поврзан со односите во своето семејство и со пријателите, чувствата и расположенијата.</p> <p>1.5.1. Употребува, во реченици, изрази за согласување/ несогласување;</p> <p>1.5.2. Искажува, во комуникација со пријатели и членови на семејството, согласување/ несогласување.</p>
1.6.	<p>Искажува искуства и мислења/ставови поврзани со Волонтерство.</p>	<p><i>Il volontariato è un'attività che si fonda sul principio della solidarietà e può essere rivolto a tutti coloro che hanno bisogno di aiuto: malati, anziani, senzatetto, bambini abbandonati, animali.</i></p> <p>Искажување искуства и лични мислења/ставови поврзани со Волонтерство</p> <p><i>Secondo me, fare volontariato in un centro anziani è un'esperienza di vita molto</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> - набљудувачко-истражувачки методи: набљудување, забележување, обележување, откривање, истражување, пребарување; - операциски методи: метод на творечка работа (писмено изразување); -метод на работа со компјутерска технологија: пребарување, презентации. 	<p>1.6.1. Употребува новоусвоени изрази и поими во реченици и изрази, поврзани со искуства и лични мислења/ ставови на темата: Волонтерство;</p> <p>1.6.2. Пишува краток насочен состав во кој ги искажува своите искуства поврзани со темата: Волонтерство;</p> <p>1.6.3. Искажува свој став, во краток</p>

1

ЛИЧЕН И ОПШТЕСТВЕН ЖИВОТ

Во оваа главна тема се содржани следниве поттеми:

- Карактерни особини;
- Семејни и пријателски релации;
- Чувства и расположенија;
- Волонтерство.

positiva.

Per me il volontariato è un'esperienza molto importante.

La missione della nostra associazione è promuovere la solidarietà ed aiutare i poveri.

Б) Лексички единици:

Карактерни особини:

simpatico /antipatico, solare/ cupo, felice, contento, allegro/triste, ottimista /pessimista, pigra/ attiva, estroversa / introversa, forte/debole, sicura/ insicura, gentile/sgarbato, cortese/scortese, educato/ maleducato, generoso, avaro, altruista /egoista, socievole, espansivo/ chiuso, riservato, timido, ...

Семејни релации:

*Avere relazioni buone / cattive
sposare / divorziare / risposarsi
situazione familiare: single, sposato, divorziato, famiglia monogenitoriale / ricostruita/di fatto fratellastro, sorellastra*

едноставен текст, за учеството на младите во волонтерски активности.

1

ЛИЧЕН И ОПШТЕСТВЕН ЖИВОТ

Во оваа главна тема се содржани следниве поттеми:

- Карактерни особини;
- Семејни и пријателски релации;
- Чувства и расположенија;
- Волонтерство.

Пријателски релации:

andare d'accordo, andare a trovare degli amici, fare amicizia, mantenere amicizie, contare su un amico, uscire con gli amici

Чувства: среќа, задоволство, незадоволство, незаинтересираност, разочарување, срам, вознемиреност, чудење

I sentimenti: la felicità, la gioia, la soddisfazione, il malcontento, l'indifferenza, la timidezza, la vergogna, la sorpresa, lo stupore, la preoccupazione, l'angoscia, la delusione

Волонтерство:

Il volontariato, l'associazione, l'ONG (l'Organizzazione non governativa), il volontario, la donazione, lo scambio, il sostegno, l'impegno, la solidarietà, l'azione, condividere, servire, aiutare, sostenere

1

ЛИЧЕН И ОПШТЕСТВЕН ЖИВОТ

Во оваа главна тема се содржани следниве поттеми:

- Карактерни особини;
- Семејни и пријателски релации;
- Чувства и расположенија;
- Волонтерство.

В) Граматички содржини:

Повторување на усвоени правила и продлабочување на знаењата за одредени морфосинтаксички феномени:

Nomi:

- formazione del plurale dei nomi a suffisso –ISTA e –A, es. *giornalista-giornalisti / giornaliste, programma-programmi*
- plurale dei nomi sovrabbondanti, es. *il braccio-i bracci/le braccia, il lenzuolo-i lenzuoli/le lenzuola*

Aggettivi:

Gradi dell'aggettivo

- a) comparativo di maggioranza *più...di* e minoranza *meno... di* in posizione precedente
- b) comparativo di maggioranza *più...che* e di minoranza *meno ... che*
- c) comparativo di uguaglianza (tanto).. quanto; (così) ... come, es. *È caro come tutti gli altri ristoranti.*
- d) superlativo relativo, es. *È il più/meno interessante di/fra tutti.*
- e) comparativi e superlativi organici,

1

ЛИЧЕН И ОПШТЕСТВЕН ЖИВОТ

Во оваа главна тема се содржани следниве поттеми:

- Карактерни особини;
- Семејни и пријателски релации;
- Чувства и расположенија;
- Волонтерство.

es. *maggiore, minore, migliore, peggiore, ottimo*

Articoli:

Omissione dell'articolo
con *senza* e *con* (valore modale), es. *con attenzione, con amore, senza interesse, senza problemi*

Pronomi:

Ripresa e approfondimento per le 6 persone dei pronomi personali atoni complemento diretto e indiretto
-uso dei pronomi atoni nei tempi composti, es. *Li ha comprati, l'ha preparata, le ha fatte*

-usi della particella pronominale *ci* in verbi pronominali quali: *volerci, metterci, sentirci, vederci*

- altri usi della particella *ci*, es. *Non ci credo; non ci penso.*

Verbi:

La coniugazione attiva (6 persone) dei verbi regolari e irregolari dei seguenti modi e tempi:

- ripresa del passato prossimo di alcuni casi specifici (es. *Ho corso per molte ore; sono corso a casa; Il professore ha iniziato il*

1

ЛИЧЕН И ОПШТЕСТВЕН ЖИВОТ

Во оваа главна тема се содржани следниве поттеми:

- Карактерни особини;
- Семејни и пријателски релации;
- Чувства и расположенија;
- Волонтерство.

corso di arte; il corso è iniziato ieri.) e dei verbi riflessivi (es. Ci siamo svegliati alle 8.00.)

- indicativo trapassato prossimo
- valore modale dell'indicativo futuro semplice, es. *Saranno le otto.*
- indicativo futuro anteriore con valore temporale, indicando un evento anteriore ad un altro, es. *Dopo che mi sarò laureato, viaggerò molto.*
- uso del futuro anteriore con valore modale, indicando una supposizione relativa ad un'azione passata, es. *Sarà partito verso le nove.*

Avverbi:

di luogo: *sopra, sotto, dietro, davanti, vicino, accanto, lontano, dappertutto*
 di tempo: *di solito, spesso, sempre, raramente, improvvisamente.*

Preposizioni:

Ripresa delle preposizioni semplici e articolate con le seguenti funzioni:
-di, paragone, es. È più grande di me; mi piace di più; partitivo, es. Volevo comprare dei mobili; introduzione di proposizione secondaria oggettiva e soggettiva implicita,

1

ЛИЧЕН И ОПШТЕСТВЕН ЖИВОТ

Во оваа главна тема се содржани следниве поттеми:

- Карактерни особини;
- Семејни и пријателски релации;
- Чувства и расположенија;
- Волонтерство.

es. *Mi sembra di conoscerlo; ho deciso di partire domani; abbondanza, es. un sacco di, pieno di; argomento, es. un libro di storia, parlare di vacanze; tempo, es. di notte, d'estate; età, es. un uomo di cinquanta anni*

- a, distributivo, es. *Vorrei guadagnare circa mille euro al mese; distanza, es. a dieci metri dal centro, a mezz'ora dal centro; età, es. Ho lasciato la mia famiglia a diciassette anni; fine, es. Ti aiuto a fare i compiti.*

Sintassi:

Proposizione semplice:

-proposizioni volitive: desiderative attraverso l'uso del condizionale, es. *Mi piacerebbe leggere quel libro; vedrei volentieri quel film.*

Frase complessa:

-proposizioni coordinate con uso delle congiunzioni aversative: *però, tuttavia, comunque, invece*, es. *Uscirei però fa troppo freddo; sono contento di essere in Italia; tuttavia/comunque, spero di tornare presto a casa; Carlo è rimasto a casa, invece Maria è venuta con me.*

-proposizioni coordinate con uso della congiunzione copulativa: *pure*, es. *Ho*

1	ЛИЧЕН И ОПШТЕСТВЕН ЖИВОТ			
	<p>Во оваа главна тема се содржани следниве поттеми:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Карактерни особини; - Семејни и пријателски релации; - Чувства и расположенија; - Волонтерство. 			
		<p><i>comprato la frutta e pure il pane.</i></p> <p>-proposizioni coordinate conclusive con uso di <i>quindi, dunque, perciò</i>, es. <i>Ho un fidanzato italiano, quindi/dunque/perciò devo studiare l'italiano.</i></p> <p>-proposizioni coordinate esplicative con uso di <i>infatti, cioè</i>, es. <i>Vivo in periferia, cioè molto lontano dal centro.</i></p>		

2	СЛОБОДНО ВРЕМЕ, ЗАБАВА НА МЛАДИ			
	<p>Во оваа главна тема се содржани следниве поттеми:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Патување; - Културни и спортски настани; - Филм, театар, литература. 			
Ред. број	Резултати од учење	Содржини и поими	Активности и методи	Стандарди на оценување

2	СЛОБОДНО ВРЕМЕ, ЗАБАВА НА МЛАДИ			
Во оваа главна тема се содржани следниве поттеми: - Патување; - Културни и спортски настани; - Филм, театар, литература.				
2.1.	Ученикот/ученичката ќе биде способен/способна да: Разбере слушнат/пишан текст поврзан со темата: Патување;	А) Говорни чинови: Барање/давање информации за патување <i>Quando partirai per Milano? Hai trovato un'offerta conveniente? – Sì, parto dopodomani. Ho già prenotato in un albergo che si trova immerso nel verde della zona ma è ben collegato con le maggiori attrazioni turistiche della città. La mia camera è con vista sul lago che si trova a due passi di là.</i> Искажување впечатоци и чувства од патување <i>Due anni fa sono andata in vacanza a Firenze, in Toscana. Mi sono divertita molto, ho fatto tante fotografie, ho visitato monumenti e musei interessanti. Ho conosciuto alcune persone del posto e ho assaggiato alcuni piatti tipici fiorentini. È stato un viaggio indimenticabile!</i> Опишување места и пејзажи	Активности: - Вежби за асоцијации; - вежби за правење претпоставки, донесување заклучоци врз основа на интонација, звучни сигнали, интонација, невербални елементи, наслови, илустрации, фотографии, типографски елементи и сл.; - слушање аудио/видеоснимки и говор на наставникот; - идентификување на зборови, структури и изрази во контекст; - поврзување зборови и искази со слики; - одговорање на прашања од типот <i>точно/неточно (vero/falso)</i> , отворени прашања или прашања со повеќечлен избор (<i>scelta multipla</i>); - подредување слушнати зборови во табели; - вежби со користење пантомима; - подредување зборови во реченици и слики по логичен редослед; - пополнување празни места во текстови, табели и реченици; - поставување прашања и одговарање на нив;	Ученикот/ученичката може да: 2.1.1. Идентификува зборови и искази поврзани со темата: Патување; 2.1.2. Разбира зборови и изрази што се поврзани со опишување патување; 2.1.3. Поврзува слики со краток слушнат или прочитан текст во врска со патување.

2	СЛОБОДНО ВРЕМЕ, ЗАБАВА НА МЛАДИ			
2.2.	<p>Во оваа главна тема се содржани следниве поттеми:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Патување; - Културни и спортски настани; - Филм, театар, литература. <p>Разбере слушнат/пишан текст поврзан со темата: Културни и спортски настани;</p>	<p><i>Nella meravigliosa isola di Sardegna si trova la bellissima spiaggia di Mari Pintau. Si tratta di una spiaggia sabbiosa, uncantevole. Il momento in cui il mare è più bello è al tramonto.</i></p> <p>Искажување поплака</p> <p><i>Buongiorno. Sono la signora Scarpetta della camera 209. – Buongiorno, signora, dica pure! - Devo protestare. Stanotte non ho chiuso occhio, faceva freddissimo, l'aria condizionata non funzionava e avevo una sola coperta!</i></p> <p>Пренесување директен говор</p> <p><i>Maria dice a Marco: "Sono molto stanca."</i> <i>Maria dice a Marco <u>di essere molto stanca.</u></i> <i>Maria dice a Marco <u>che è molto stanca.</u></i></p> <p>Искажување впечатоци и чувства од посетени културен и/или спортски настан</p> <p><i>Ieri sono andato a vedere una partita di calcio allo stadio di San Siro. Giocava il Milan contro la Juve. Sono tifoso del Milan</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> - играње на улоги според дадени модели; - опишување според слики, видеоматеријали и сл.; - продукција на кратки искази; - вежби со користење пантомима и мимика; -различни игровни активности од типот: глум телефон, бинго и сл. - пишување по диктат; - пополнување реченици со испуштени зборови; - пишување краток едноставен состав (од 40-60 збора) според дадени слики, аудитивни или визуелни информации, или насоки од наставникот; -групна изработка на постер; - самостојна изработка на тематски постери и сл.; -групна изработка на задача (une tâche, un projet) поврзана со темата. <p>Методи:</p> <ul style="list-style-type: none"> - вербални методи: дијалошки или метод на разговор (игра по улоги),монолошки метод на 	<p>2.2.1. Идентификува главни информации во врска со посета на културни и спортски настани;</p> <p>2.2.2. Издвојува детални информации во врска културни и спортски настани.</p>

2		СЛОБОДНО ВРЕМЕ, ЗАБАВА НА МЛАДИ		
<p>Во оваа главна тема се содржани следниве поттеми:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Патување; - Културни и спортски настани; - Филм, театар, литература. 				
2.3.	<p>Разбере слушнат/пишан текст поврзан со темите: Литература, филм, театар;</p>	<p><i>da quando ero bambino. Facevo salti di gioia quando la mia squadra segnava e vinceva.</i></p> <p><i>Durante la partita c'era molta tensione, i tifosi sembravano impaziti! Che gol! Fantastico!</i></p> <p>Искажување впечатоци и чувства за омилен филм/роман /театарска пиеса</p> <p><i>È un romanzo d'avventura che narra di un viaggio su un'isola misteriosa. Il protagonista si chiama Lorenzo ed è un ragazzo molto coraggioso. Ci sono delle vicende descritte in maniera straordinaria, ti tengono costantemente col fiato sospeso e a volte ti fanno sentire perplesso e impaziente. Te lo consiglio.</i></p> <p><i>Il film mi è piaciuto molto.</i></p>	<p>изложување на содржините (опишување, раскажување, објаснување);</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>документациски методи</i>: аудио-визуелни извори на информации, - <i>демонстрациски методи</i>: пуштање на аудио и видео снимки, претставување, покажување предмети, процеси, појави, пишан извор на информација (работа на текст, метод на читање, метод на интерпретација); настани, покажување на слики, цртежи; - <i>набљудувачко-истражувачки методи</i>: набљудување, забележување, обележување, откривање, истражување, пребарување; - <i>операциски методи</i>: метод на творечка работа (писмено изразување); - <i>метод на работа со компјутерска технологија</i>: пребарување, демонстрации. 	<p>2.3.1. Идентификува поими и изрази поврзани со темите: Литература, филм, театар;</p> <p>2.3.2. Дефинира поими поврзани со литературата, филмот, театарот.</p>
2.4.	<p>Побара/да даде информации за патување, директно и по телефон (во туристичка агенција, за хотелски услуги, за превоз) и да искаже поплака за услуга;</p>	<p>Барање/Давање информации за хотелски услуги и за превоз</p> <p><i>Ho qualche giorno di ferie e mi piacerebbe andare oltreoceano. Mi può stampare il prospetto con tutti i dettagli così lo guardo con attenzione e poi decido dove</i></p>		<p>2.4.1. Употребува новоусвоени изрази/реченици при барање/давање информации за патување и искажување поплака за одредена услуга;</p> <p>2.4.2. Во туристичка агенција, директно и по телефон, прашува и одговара за хотелски услуги, за</p>

2		СЛОБОДНО ВРЕМЕ, ЗАБАВА НА МЛАДИ		
<p>Во оваа главна тема се содржани следниве поттеми:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Патување; - Културни и спортски настани; - Филм, театар, литература. 				
2.5.	Опише, усно и во едноставни текстови, патување: дејства, впечатоци, чувства, места, пејзажи;	<p><i>trascorrere le vacanze.</i></p> <p><i>La settimana scorsa sono andata al lago di Como per vedere uno dei luoghi più rinomati in Italia. Ho fatto un giro del lago con il battello per evitare problemi di traffico e di parcheggio. Durante la navigazione ho potuto ammirare le montagne che costeggiano il lago, I paesini e le splendide ville che affacciano sul lago.</i></p>		<p>превоз;</p> <p>2.4.3. Во туристичка агенција, директно и по телефон, искажува поплака од одредена услуга.</p> <p>2.5.1. Употребува едноставни реченици при усно опишување патување: дејства, впечатоци, чувства, места, пејзажи;</p> <p>2.5.2. Применува новоусвоени изрази и поими при составување текст за опишување патување: дејства, впечатоци, чувства, места, пејзажи;</p> <p>2.5.3. Опишува, усно и во едноставни текстови, патување: дејства впечатоци, чувства, места, пејзажи.</p>
2.6.	Состави кратки статии за спортски или културни настани;	<p><i>Ieri, in piazza Duomo, a Milano, il noto cantante italiano Fedez ha organizzato un concerto benefico per raccogliere fondi in favore dell'associazione che si occupa della riabilitazione dei bambini malati. Anche altri artisti hanno aderito all'iniziativa. Il concerto è stato un successo.</i></p> <p>Искажување впечатоци и чувства за омилен филм/роман /театарска пиеса</p> <p><i>Nel film che ho guardato ieri sera, tre amici vanno a caccia dell'idea per riuscire a tornare nel passato. Ci sono riusciti, rischiando la vita, ma soprattutto trovandosi protagonisti di mille avventure incredibili, tentando poi di tornare al loro</i></p>		<p>2.6.1. Употребува едноставни реченици при составување статии за културни или спортски настани;</p> <p>2.6.2. Применува новоусвоени изрази и поими при составување статии за културни или спортски настани;</p> <p>2.6.3. Пишува едноставни статии за спортски или културен настан.</p>

2	СЛОБОДНО ВРЕМЕ, ЗАБАВА НА МЛАДИ			
	<p>Во оваа главна тема се содржани следниве поттеми:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Патување; - Културни и спортски настани; - Филм, театар, литература. 			
2.7.	<p>Раскаже, усно и во кратки неформални писма/пораки, содржина од литературно дело, филм, театарска пиеса.</p>	<p><i>tempo.</i></p> <p>Б) Лексички единици:</p> <p>Патување Екскурзии, летен/ зимски одмор, туристички агенции, дестинации, превозни средства):</p> <p><i>il viaggio, la destinazione, la stazione, l'aeroporto, il mare, il lago, la montagna, il biglietto, il biglietto elettronico (E- ticket), l'ecoturismo, gli ecoturisti, l'albergo, il campeggio, l'ostello, il villaggio turistico, il sacco a pelo, la valigia, i monumenti storici, l'esperienza di viaggio, le impressioni positive/negative, prenotare un biglietto, prenotare una camera, fare i bagagli, viaggiare, partire per il viaggio, alloggiare, andare in gita, visitare, inviare una cartolina, scrivere un'e-mail</i></p> <p>Географски поими:</p> <p><i>il mare, la montagna, il lago, la campagna, il fiume, la pianura, il monte, la collina, la regione</i></p>		<p>2.7.1. Применува новоусвоени изрази и поими при раскажување филм, театарска пиеса или литературно дело;</p> <p>2.7.2. Опишува, усно и во кратки неформални писма/пораки, впечатоци од прочитано литературно дело, филм, театарска пиеса или здрави навики;</p> <p>2.7.3. Раскажува, усно и во кратки неформални писма/пораки, заплет од прочитано литературно дело, гледан филм, театарска пиеса.</p>

2

СЛОБОДНО ВРЕМЕ, ЗАБАВА НА МЛАДИ

Во оваа главна тема се содржани следниве поттеми:

- Патување;
- Културни и спортски настани;
- Филм, театар, литература.

Превозни средства:

l'aereo, l'autobus, il treno, la nave, il traghetto

Страни на светот:

il nord (il settentrione), il sud (il meridione, il mezzogiorno), l'est (l'oriente), l'ovest (l'occidente), settentrionale, meridionale, orientale, occidentale, all'est, all'ovest, al sud, al nord

Литература:

il romanzo, il racconto, la poesia, il thriller, la storia, l'adattamento, la trama, l'autore l'editore, la casa editrice, il premio letterario

Филм:

lo schermo, il festival del cinema, il premio generi: azione / storia / amore / horror / fantascienza / la commedia, il dramma, il documentario, il cartone animato, il film per bambini, il trailer partecipare a una prima / alla proiezione, uscite al cinema,

2

СЛОБОДНО ВРЕМЕ, ЗАБАВА НА МЛАДИ

Во оваа главна тема се содржани следниве поттеми:

- Патување;
- Културни и спортски настани;
- Филм, театар, литература.

guardare, applaudire, criticare, giudicare

Спорт и спортски настани:

Il campionato mondiale di calcio, parapendio, una medaglia d'oro /d'argento / di bronzo, una coppa del mondo, il torneo, la gara

Giocare contro, vincere, perdere, qualificarsi, essere eliminato, squadra sportiva

La partita, la competizione, l'evento sportivo, il campo, l'allenamento, la finale, la vittoria, la sconfitta, l'arbitro, gli avversari, i vincitori, gli sconfitti, i perdenti, il cartellino rosso

Уметност и култура/Културни настани:

l'arte, la galleria d'arte, la mostra d'arte, la pittura, la scultura, l'architettura, la musica, il pittore, lo scultore, il musicista, il compositore, l'attore, il teatro, il cinema, la visita al museo, l'evento culturale, l'evento artistico

В) Граматички содржини:

2

СЛОБОДНО ВРЕМЕ, ЗАБАВА НА МЛАДИ

Во оваа главна тема се содржани следниве поттеми:

- Патување;
- Културни и спортски настани;
- Филм, театар, литература.

Повторување на усвоени правила и продлабочување на знаењата за одредени морфосинтаксички феномени:

Nomi:

-nomi alterati diminutivi a suffisso –INO e –ETTO, es. *mercantino, cenetta*, nomi alterati accrescitivi a suffisso –ONE e –ONA, es. *valigiona*

Aggettivi:

-gradi dell'aggettivo: superlativo assoluto
-uso degli aggettivi alterati diminutivi a suffisso -INO, es. *Siena è piccolina*.

Articoli:

1. Presenza dell' articolo determinativo con i nomi geografici:

- dei monti, es. *Le Alpi*
- dei fiumi, es. *Il Tevere*
- dei laghi, es. *Il lago Maggiore*
- di isole grandi, es. *La Sicilia*
- di continenti, es. *L'Europa*
- di regioni, es. *L'Umbria*

2. Omissione dell'articolo con nomi di isole piccole, es. *Capri*

3. Omissione dell'articolo con la preposizione *da* quando indica il fine, es. *carta da lettere, ferro da stiro, racchetta*

2

СЛОБОДНО ВРЕМЕ, ЗАБАВА НА МЛАДИ

Во оваа главна тема се содржани следниве поттеми:

- Патување;
- Културни и спортски настани;
- Филм, театар, литература.

da tennis

4. Uso dell'articolo con nomi seguiti da specificazioni, es. *in campagna/nella campagna toscana, in inverno/nell'inverno del 1880, ecc.*

Pronomi:

- uso della particella pronominale *ne* con valore partitivo, es. *Ne prendo due.*
- forme accoppiate di pronomi atoni, es. *Me lo presti? Glielo porto adesso.*
- forme accoppiate di pronomi atoni, in costruzione con verbi composti, es. *Te l'ha portato? Gliel'hai detto?*

Avverbi:

- uso degli avverbi meglio/peggio, es. *È meglio mangiare un po' di tutto.*
- uso degli avverbi alterati a suffisso – *INO*, es. *pochino*; a suffisso – *ISSIMO*, es. *moltissimo, tardissimo*; alterati organici, es. *meglio, peggio*

Verbi:

- indicativo imperfetto esteso a verbi regolari e irregolari
- a) per descrivere periodi della vita
- b) per descrivere azioni abituali
- c) per attenuazione del valore iussivo di

2

СЛОБОДНО ВРЕМЕ, ЗАБАВА НА МЛАДИ

Во оваа главна тема се содржани следниве поттеми:

- Патување;
- Културни и спортски настани;
- Филм, театар, литература.

una richiesta, es. *Volevo due etti di prosciutto.*

d) per esprimere un'azione incompiuta, es. *Mentre guidavo, la macchina si è fermata all'improvviso.*

Preposizioni:

Ripresa delle preposizioni semplici e articolate con le seguenti funzioni:

-*da*, tempo, es. *Dal prossimo mese inizio il mio corso*; introduzione di proposizione secondaria finale implicita, es. *Ho comprato molte cose da mangiare*; introduzione di una proposizione consecutiva, es. *mi piace da morire*; *non ho altro da scrivere*; fine, es. *carta da lettere, ferro da stiro, racchetta da tennis*; qualità, es. *la ragazza dai capelli biondi.*

- *in*, tempo determinato, es. *Nel diciottesimo secolo, nel 1965*; limitazione es. *Bravo in questo sport*

Sintassi:

Proposizione semplice

-proposizioni volitive imperative attraverso l'uso del congiuntivo esortativo, es. *Vada dritto e poi giri a destra.*

Frase complessa:

2	СЛОБОДНО ВРЕМЕ, ЗАБАВА НА МЛАДИ		
	<p>Во оваа главна тема се содржани следниве поттеми:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Патување; - Културни и спортски настани; - Филм, театар, литература. 	<ul style="list-style-type: none"> -proposizioni coordinate correlative con uso di <i>né...né, o.... o, sia...sia (che)</i>. <i>Non è né un film di avventura né di spionaggio.</i> -proposizioni coordinate copulative con uso di <i>neanche, es. Mario non è arrivato e neanche Luca.</i> -proposizioni coordinate disgiuntive con uso di <i>oppure, sennò, es. Possiamo rimanere qui oppure andare a casa mia; laviamo i piatti, sennò mia madre si arrabbia.</i> -proposizioni causali esplicite introdotte da <i>siccome, dato che, visto che, es. Visto che ho abitato in Italia ho imparato l'italiano.</i> -proposizioni temporali che esprimono contemporaneità con uso di <i>mentre, es. Mentre studiavo, ascoltavo un po' di musica; Mentre guidavo, la macchina si è fermata all'improvviso.</i> -esempi di discorso indiretto con verbo introduttivo al presente. 	

3	ОБРАЗОВАНИЕ		
	<p>Во оваа главна тема се содржани следниве поттеми:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Училишни и вонучилишни активности; - Образовен систем. 		

3	ОБРАЗОВАНИЕ			
<p>Во оваа главна тема се содржани следниве поттеми:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Училишни и вонучилишни активности; - Образовен систем. 				
Ред. број	Резултати од учење	Содржини и поими	Активности и методи	Стандарди на оценување
3.1.	<p>Ученикот/ученичката ќе биде способен/способна да:</p> <p>Разбере слушнат или прочитан текст за секојдневни активности и состојби во училиште;</p>	<p>А) Говорни чинови:</p> <p>Барање/давање информации во врска со секојдневни активности во училиштето</p> <p><i>Tutte le materie che abbiamo oggi, sono molto difficili. E poi, non dimentichiamolo, c'è anche il test di latino.</i></p> <p><i>A che ora cominciano le lezioni?</i></p> <p><i>L'esame di letteratura è composto da una prova scritta e una orale.</i></p>	<p>Активности:</p> <ul style="list-style-type: none"> - бура на идеи; - вежби за асоцијации; - вежби за правење претпоставки, донесување заклучоци врз основа на звучни сигнали, интонација, невербални елементи, илустрации, фотографии, типографски елементи и сл.; - слушање аудио/видео снимки и говор на наставникот; - идентификување зборови, структури и изрази во контекст; - поврзување зборови и искази со слики; - одговорање на прашања од типот <i>точно/неточно (vero/falso)</i>, отворени прашања или прашања со повеќечлен избор (QCM); 	<p>Ученикот/ученичката може да:</p> <p>3.1.1. Препознава зборови и изрази поврзани со секојдневни активности во училиштето;</p> <p>3.1.2. Разбира зборови и изрази поврзани со секојдневни активности во училиштето;</p> <p>3.1.3. Поврзува слики со краток слушнат или прочитан текст во поврзани со секојдневни активности во училиштето;</p> <p>3.1.4. Издвојува информации од слушнат или прочитан текст за секојдневни активности во училиштето.</p>
3.2.	<p>Разбере едноставен слушнат/пишан текст за образовниот систем во Италија;</p>	<p><i>Nella nostra scuola la frequenza è obbligatoria.</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> - подредување на едноставни слушнати информации во табели; - вежби со користење пантомима; - подредување зборови во реченици и слики по логичен редослед; - пополнување празни места во текстови, табели и реченици; - поврзување слики со слушнати искази; - поставување /одговарање едноставни прашања; 	<p>3.2.1. Препознава зборови и изрази во слушнат или прочитан текст за образовниот систем во Италија;</p> <p>3.2.2. Разбира поими што означуваат образовни циклуси и поими од образовниот процес во Италија;</p> <p>3.2.3. Издвојува информации поврзани со образовниот систем во</p>

3	ОБРАЗОВАНИЕ			
<p>Во оваа главна тема се содржани следниве поттеми:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Училишни и вонучилишни активности; - Образовен систем. 				
3.3.	<p>Ги опише, усно или во едноставен текст, секојдневните активности и состојби во училиштето;</p>	<p>Опишување секојдневни активности во училиштето</p> <p><i>Dovrei studiare di più. La settimana scorsa non ero ben preparato e la professoressa mi ha bocciato.</i></p> <p><i>Ogni anno alla fine dell'anno scolastico andiamo in campeggio.</i></p> <p><i>Mi piace partecipare alle discussioni e lavorare in gruppo, ma questo si può fare di solito solo alle lezioni di lingue perché gli insegnanti non sono autoritari.</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> - играње улоги според дадени модели; - продукција на кратки искази; - различни игровни активности од типот: глум телефон, меморија, семафор и сл. - пишување зборови и искази по диктат; - пополнување реченици со испуштени зборови; - пишување краток едноставен состав (од 60-80 збора) според дадени слики, аудитивни или визуелни информации, или насоки од наставникот; - групна изработка на постер; - самостојна изработка на тематски постери и сл; - групна изработка на задача (un compito, un progetto) поврзана со темата. <p>Методи:</p>	<p>Италија.</p> <p>3.3.1. Зборува за своите активности во училиштето, применувајќи ги новоусвоените изрази и поими;</p> <p>3.3.2. Ги применува новонаучените основни изрази и поими во едноставен текст за опис на секојдневни активности во училиштето;</p> <p>3.3.2. Разменува информации, во усна интеракција, за активностите и состојбите во училиштето;</p> <p>3.3.3. Составува едноставен текст за опис на секојдневни активности во училиштето.</p>
3.4.	<p>Искаже ставови, при усна интеракција и во едноставен текст, за состојбите поврзани со образовниот процес (оценување, ученички униформи, однос наставник-ученик и сл.);</p>	<p>Искажување мислења за проблемите во образовниот процес</p> <p><i>La scuola italiana è spesso oggetto di numerose critiche, ma, secondo me, ci sono tanti aspetti positivi.</i></p> <p><i>In primo luogo, ormai, da parecchio tempo, c'è equità di accesso. Poi, sia alle elementari che alle medie, il programma è ben strutturato in</i></p>	<p>- <i>вербални методи</i>: дијалошки или метод на разговор (игра по улоги), монолошки метод на изложување на содржините (опишување, раскажување, објаснување);</p> <p>- <i>документациски методи</i>: аудио-визуелни извори на информации, пишан извор на информација (работа на текст, метод на читање, метод на интерпретација);</p> <p>- <i>демонстрациски методи</i>: пуштање на аудио и видео снимки, претставување, покажување</p>	<p>3.4.1. Применува новоусвоени изрази и поими при усно искажување свое мислење за состојбите со кои се среќава во образовниот процес во својата земја;</p> <p>3.4.2. Применува новоусвоени поими и изрази составување едноставен текст за состојбите со кои се среќава во образовниот процес во својата земја;</p>

3

ОБРАЗОВАНИЕ

Во оваа главна тема се содржани следниве поттеми:

- Училишни и вонучилишни активности;
- Образовен систем.

modo da dare ugual peso a tutte le materie.
Secondo gli studenti, il metodo d'insegnamento è monotono e non coinvolge gli alunni.

Б) Лексички единици:

Опис на секојдневни обврски на училиште: училишни предмети, соученик/професор, слободни ученички активности, екскурзии.

le lingue moderne, la biologia, la chimica, la fisica, la matematica, l'informatica, la storia, la geografia, l'educazione fisica, lo sport, le arti visive

Inizio/fine dell'anno scolastico, i progetti, la pianificazione di attività scolastiche ed extrascolastiche.

Fare i compiti, leggere ad alta voce, imparare a memoria, andare alla lavagna, essere interrogato, fare verifiche scritte/orali, partecipare alle discussioni, lavorare in gruppo, essere promosso/bocciato, l'aula, il voto, attento/ curioso/severo/ diligente/ autoritario ecc.

предмети, процеси, појави, настани, покажување на слики, цртежи;
 - *набљудувачко-истражувачки методи:* набљудување, забележување, обележување, откривање, истражување, пребарување;
 - *операциски методи:* метод на творечка работа (писмено изразување);
 - *метод на работа со компјутерска технологија:* пребарување, презентации .

3.4.3. Искажување свои ставови, при усна интеракција, за состојбите во образовниот процес во својата земја;
 3.4.4. Ги искажува своите ставови, во едноставен текст, за состојбите во образовниот систем;
 3.4.5. Ги споредува образовните циклуси во својата земја со оние во другите земји.

3

ОБРАЗОВАНИЕ

Во оваа главна тема се содржани следниве поттеми:

- Училишни и вонучилишни активности;
- Образовен систем.

Progetti e attività extrascolastiche:
teatro, danza, coro, arte, scrittura creativa, musica, sport.
Fare parte del coro/ della squadra;
isciversi al corso di judo

Destinazione, viaggio, tour operator, viaggiatore, biglietto, visita guidata, guida, tariffa ridotta / intera, riduzione del prezzo, soggiorno turistico, alloggio, agenzia di viaggi, camera singola, camera doppia, residenza, albergo, ostello gioventù, circuito

Образовни циклуси (претшколско, основно, средно, високо, постдипломско образование)

La scuola dell'infanzia, la scuola elementare, la scuola media, la scuola superiore, il liceo/l'istituto tecnico/l'istituto professionale, il/la liceale, il diploma, il diplomato, l'orario delle materie, gli studi universitari, la laurea, la laurea magistrale, il Master, il dottorato di ricerca, l'esame / l'esame d'ammissione, essere promosso/bocciato, l'Università, l

3

ОБРАЗОВАНИЕ

Во оваа главна тема се содржани следниве поттеми:

- Училишни и вонучилишни активности;
- Образовен систем.

programmi di mobilità internazionale, il calendario accademico, iscriversi, immatricolarsi, essere una matricola universitaria, seguire le lezioni

В) Граматички содржини:

Повторување на усвоени правила и продлабочување на знаењата за одредени морфосинтаксички феномени:

Aggettivi:

-Aggettivi indefiniti:

a) *nessuno*, es. *Non ho incontrato nessun professore.*

b) *qualsiasi*, es. *qualsiasi cosa, in qualsiasi momento*

c) *diverso (parecchio, molto)*, es. *diversi oggetti, diversi monumenti*

Pronomi:

-forma accoppiata della particella pronominale *ci* con pronomi atoni diretti e verbo avere, es. *Ce l'ho.*

- posizione enclitica dei pronomi atoni con infinito, es. *Vado a trovarlo* e con imperativo,

3

ОБРАЗОВАНИЕ

Во оваа главна тема се содржани следниве поттеми:

- Училишни и вонучилишни активности;
- Образовен систем.

es. *Ascoltami!*

- posizione proclitica e enclitica del pronome atono con verbi servili, es. *Non lo posso fare; non posso farlo.*

Verbi:

- condizionale tempo presente per esprimere

a) un'eventualità, es. *Potremmo andare al cinema.*

b) un desiderio, es. *Mi piacerebbe essere italiano.*

c) per rendere il valore attenuativo nel formulare una richiesta, es. *Potresti aprire la finestra?*

d) per dare dei consigli con uso del modale *dovere*, es. *Dovresti mangiare di più; o con uso del modale *potere*, es. *Potresti camminare per andare al lavoro.**

Avverbi:

-uso degli avverbi Intensificativi, es. *veramente, davvero, proprio*, es. *È veramente bello; è proprio bravo.*

Preposizioni:

Ripresa delle preposizioni semplici e articolate con le seguenti funzioni:

3

ОБРАЗОВАНИЕ

Во оваа главна тема се содржани следниве поттеми:

- Училишни и вонучилишни активности;
- Образовен систем.

-*con*, modo, es. *con attenzione*
 - *su*, età (indicando approssimazione), es. *sui trent'anni*
 - *per*, moto per luogo, es. *Passo per Milano*.
 -*tra /fra*, compagnia, es. *tra la gente*; partitivo, es. *tra le canzoni che ho cantato*; distanza, es. *Tra un chilometro c'è un benzinaio*.

Sintassi:

Frase complessa:

- proposizioni temporali implicite con *prima di*, es. *Prima di sedermi sul divano devo preparare la cena*.
- proposizioni temporali esplicite con *dopo che*, *quando*, (*non appena* seguito da indicativo futuro anteriore, es. *Non appena avrò finito il lavoro ti telefonerò*.
- proposizioni comparative esplicite di maggioranza con uso di *più ...di*, *più ... che*, di minoranza con uso di *meno ...di*, *meno...che*, di uguaglianza con uso di *così ... (come)*, *tanto...(quanto)*

4	СРЕДСТВА И НАЧИНИ ЗА КОМУНИКАЦИЈА			
<p>Во оваа главна тема се содржани следниве поттеми:</p> <p>-Средства за комуникација;</p> <p>-Начини за комуникација.</p>				
Ред. број	Резултати од учење	Содржини и поими	Активности и методи	Стандарди на оценување
4.1.	<p>Ученикот/ученичката ќе биде способен/способна да:</p> <p>Разбере едноставен слушнат/пишан текст поврзан со средствата и начините за комуникација;</p>	<p>А) Говорни чинови:</p> <p>Барање/давање информации за средствата и начините за комуникација</p> <p><i>- La rivoluzione informatica e la connessione tra informatica e la telecomunicazione hanno contribuito alla creazione e alla diffusione dei nuovi media. I giovani di oggi hanno un rapporto strettissimo con i social network che sono strumenti che possono modificare profondamente le relazioni sociali sostituendosi ai contatti personali.</i></p>	<p>Активности:</p> <ul style="list-style-type: none"> - бура на идеи - вежби за асоцијации; - вежби за правење претпоставки, донесување заклучоци врз основа на звучни сигнали, интонација, невербални елементи, илустрации, фотографии, типографски елементи и сл.; - слушање аудио/видео снимки и говор на наставникот; - идентификување зборови, структури и изрази во контекст; - поврзување зборови и искази со слики; - одговорање на прашања од типот <i>точно/неточно (vero/falso)</i>, отворени прашања или прашања со повеќечлен избор (<i>Scelta multipla</i>) - подредување на едноставни слушнати информации во табели; - вежби со користење пантомима; - подредување зборови во реченици и слики по логичен редослед; - пополнување празни места во 	<p>Ученикот/ученичката може да:</p> <p>4.1.1. Разбере глобално едноставен слушнат/пишан текст поврзан со средствата и начините на комуникација;</p> <p>4.1.2. Издвојува информации од едноставен слушнат/пишан текст поврзан со темата за комуникација;</p> <p>4.1.3. Објаснува најчесто употребувани поими од комуникацијата по телефон и преку Интернет.</p>
4.2.	<p>Ги разбере најчесто употребуваните кратенки во италијанскиот јазик во пораки/едноставен текст;</p>	<p>Искажување лично мислење за користењето на средствата и начините за комуникација</p> <p><i>Al giorno d'oggi, l'uso dei social media, in qualche modo, è praticamente inevitabile.</i></p> <p><i>-WhatsApp può essere utilizzata collegandosi a qualsiasi rete Wi-Fi. Se viaggi all'estero, l'utilizzo di WhatsApp è un modo diffuso per evitare i costi elevati delle chiamate internazionali.</i></p>	<p>одговорање на прашања од типот <i>точно/неточно (vero/falso)</i>, отворени прашања или прашања со повеќечлен избор (<i>Scelta multipla</i>)</p> <ul style="list-style-type: none"> - подредување на едноставни слушнати информации во табели; - вежби со користење пантомима; - подредување зборови во реченици и слики по логичен редослед; - пополнување празни места во 	<p>4.2.1. Ги препознава најчесто употребуваните кратенки во италијанскиот јазик во секојдневниот говор во електронски пораки и СМС;</p> <p>4.2.2. Ги разбира најчесто употребуваните кратенки во италијанскиот јазик во секојдневниот говор во електронски пораки и СМС;</p> <p>4.2.3. Го објаснува значењето на</p>

4		СРЕДСТВА И НАЧИНИ ЗА КОМУНИКАЦИЈА		
<p>Во оваа главна тема се содржани следниве поттеми:</p> <p>-Средства за комуникација;</p> <p>-Начини за комуникација.</p>				
4.3.	<p>Разбере формално писмо/електронска порака за барање информации од доменот на образованието;</p>	<p>Допишување со своите врсници со помош на кратенки</p> <p><i>Ciao, cm va? = Ciao, come va?</i> <i>Dove 6? = Dove sei?</i> <i>Xké non vieni? = Perché non vieni?</i></p> <p><i>-TVB = Ti voglio bene. TVTB = Ti voglio tanto bene.</i> <i>80 voglia di vederti.= Ho tanta voglia di vederti.</i></p>	<p>текстови, табели и реченици;</p> <p>-поврзување слики со слушнати искази;</p> <p>- поставување /одговарање едноставни прашања;</p> <p>- играње улоги според дадени модели;</p> <p>- продукција на кратки искази;</p> <p>-различни игровни активности од типот: глум телефон, меморија, семафор и сл.</p> <p>- пишување зборови и искази по диктат;</p> <p>- пополнување реченици со испуштени зборови;</p> <p>- пишување краток едноставен состав (од 60-80 збора) според дадени слики, аудитивни или визуелни информации, или насоки од наставникот;</p> <p>-групна изработка на постер;</p> <p>- самостојна изработка на тематски постери и сл;</p> <p>-групна изработка на задача (un compito, un progetto) поврзана со темата.</p>	<p>најчесто употребуваните кратенки од италијанскиот стандарден јазик.</p> <p>4.3.1. Ги препознава составните елементи на формално писмо/електронска порака;</p> <p>4.3.2. Разбира, глобално, формално писмо/ електронска порака за барање информации од доменот на образованието;</p> <p>4.3.3. Подредува правилно делови од формално писмо /електронска порака.</p>
4.4.	<p>Напише едноставен текст/ електронска порака во кој искажува свое лично мислење за начините и средствата за комуникација кои ги користи;</p>	<p>Барање информации по пат на формално писмо/ електронска порака за прашања поврзани со образованието</p> <p><i>Gentile Prof.ssa Rossi, sono Marco Belelli, uno studente che frequenta il Suo corso. Avrei bisogno di parlare con Lei riguardo alla mia tesi di laurea. Le scrivo questa mail per chiederLe un colloquio presso il suo ufficio per valutare le risorse dei materiali didattici che ho trovato.</i></p> <p><i>In attesa del Suo riscontro positivo, Le mando i miei saluti più cordiali.</i></p>	<p>Методи:</p> <p>- вербални методи: дијалогски</p>	<p>4.4.1. Употребува, во реченици, новоусвоени зборови и изрази поврзани со средствата и начините за комуникација;</p> <p>4.4.2. Ги искажува, во едноставен текст, своите лични мислења за средствата и начините за комуникација;</p> <p>4.4.4. Составува едноставен текст за средствата и начините за комуникација кои ги користи.</p>

4	СРЕДСТВА И НАЧИНИ ЗА КОМУНИКАЦИЈА			
	<p>Во оваа главна тема се содржани следниве поттеми:</p> <p>-Средства за комуникација;</p> <p>-Начини за комуникација.</p>			
4.5.	<p>Состави формално писмо/електронска порака за барање информации од доменот на образованието.</p>	<p>Б) Лексички единици: Формално писмо/електронска порака за барање информации поврзани со образованието</p> <p><i>La lettera di richiesta, la mail, per informarsi, per chiedere informazioni, il servizio, il prodotto, lo stage, il corso, il viaggio. Le parti componenti di una lettera formale: recapiti, mittente, destinatario, oggetto della lettera, modulo di ricorso, corpo della lettera, modulo di cortesia, firma, alla cortese attenzione/CA: , allegato, luogo e data, firma.</i></p> <p>Структура на формално писмо</p> <p><i>Le parti componenti di una lettera formale: i recapiti, il mittente, il destinatario, l'oggetto della lettera, il modulo di ricorso, il corpo della lettera, la formula di chiusura, la firma, alla cortese attenzione/CA: l'allegato, luogo e data, la firma</i></p> <p>Нови модерни технологии за комуникација: мобилни телефони, таблети, компјутер, социјални мрежи, имејл, интернет:</p>	<p>или метод на разговор (игра по улоги),молошки метод на изложување на содржините (описување, раскажување, објаснување);</p> <p>- <i>документациски методи:</i> аудио-визуелни извори на информации, пишан извор на информација (работа на текст, метод на читање, метод на интерпретација);</p> <p>- <i>демонстрациски методи:</i> пуштање на аудио и видео снимки, претставување, покажување предмети, процеси, појави, настани, покажување на слики, цртежи;</p> <p>- <i>набљудувачко-истражувачки методи:</i> набљудување, забележување, обележување, откривање, истражување, пребарување;</p> <p>- <i>операциски методи:</i> метод на творечка работа (писмено изразување);</p> <p>-<i>метод на работа со компјутерска технологија:</i> пребарување, презентации .</p>	<p>4.5.1. Ги употребува новоусвоените изрази за започнување и завршување формално писмо/електронска порака при барање информации од доменот на образованието;</p> <p>4.5.2. Составува формално писмо/електронска порака за барање информации од доменот на образованието.</p>

4

СРЕДСТВА И НАЧИНИ ЗА КОМУНИКАЦИЈА

Во оваа главна тема се содржани следниве поттеми:

-Средства за комуникација;

-Начини за комуникација.

il cellulare/il telefonino, il tablet, il computer, il portatile, il monitor, il mouse, la tastiera, lo schermo, le cuffie, la stampante, la rete, il sito web, Il blog, l'indirizzo di posta elettronica, l'indirizzo internet, l'account, chattare, comunicare via Skype, inviare/ricevere un SMS, navigare in internet, accendere, spegnere, stampare, sopprimere, scaricare, copiare, cliccare, salvare, incollare, zippare, cercare, selezionare

Кратенки во секојдневниот живот, во електронски и во СМС пораки

Cel = cellular, Tel = telefono, Nm = numero, Se# = settimana, Msg = messaggio, x fv = per favore, -male = meno male, disc = discoteca, 6 la + = sei la migliore, t tel + trd = ti telefono + tardi, Vng dp = vengo dopo, MMT+ = mi manchi tantissimo, x = per, x me = per me, Cvd = ci vediamo dopo, Tvb = ti voglio bene, Tvtb = ti voglio tanto bene, Ke = che, TaT = ti amo tanto, Risp = rispondimi, xxx = tanti baci, Amò = Amore, Ap = a presto, c6? = ci sei?, ASP = aspetta, dmn/doma = domani

Неформално писмо /мејл

4

СРЕДСТВА И НАЧИНИ ЗА КОМУНИКАЦИЈА

Во оваа главна тема се содржани следниве поттеми:

-Средства за комуникација;

-Начини за комуникација.

La struttura della lettera informale: la data, il luogo, il destinatario, l'introduzione, lo scopo, l'argomento, la formula di chiusura e i saluti, la firma

Телефон

telefonare/chiamare/fare una telefonata, fare il numero, rispondere, lasciare un messaggio, squillare, riattacare, scrivere un SMS, il numero di telefono, il prefisso

Интернет

scrivere un messaggio elettronico, inviare/ricevere un messaggio elettronico

В) Граматички содржини

Агетиви:

- la posizione dell'aggettivo qualificativo
- aggettivi numerali ordinali

Артиколи:

- presenza (o omissioni) dell'articolo con i titoli di rango o professioni
- omissione degli articoli con gli indefiniti (qualche giorno, alcuni amici) o con i

4

СРЕДСТВА И НАЧИНИ ЗА КОМУНИКАЦИЈА

Во оваа главна тема се содржани следниве поттеми:

-Средства за комуникација;

-Начини за комуникација.

dimostrativi (questo libro)

Pronomi:

-pronome relativo invariabile *cui* preceduto da preposizione, es. *Questo è il motivo per cui sono in Italia; è la ragazza con cui esco spesso.*

- pronome relativo *che*

-pronome *si* nella costruzione impersonale, es. *Si mangia bene.*

Verbi:

-indicativo (ripassare e imparare la coniugazione di nuovi verbi del presente dell'imperfetto, del passato prossimo e del futuro semplice)

-i verbi aspettuali più frequenti (cominciare a, iniziare a, stare per, finire di/ smettere di, continuare a, ecc...)

-il trapassato prossimo –coniugazione e uso

-Introduzione del passato continuo: *stare* + gerundio

-costruzione perifrastica: *stare* per +infinito

-Il condizionale presente e il condizionale composto, forme ed usi .

-condizionale tempo presente per esprimere

a) un'eventualità, es. *Potremmo andare al cinema.*

b) un desiderio, es. *Mi piacerebbe essere*

4

СРЕДСТВА И НАЧИНИ ЗА КОМУНИКАЦИЈА

Во оваа главна тема се содржани следниве поттеми:

-Средства за комуникација;

-Начини за комуникација.

italiano.

c) per rendere il valore attenuativo nel formulare una richiesta, es. *Potresti aprire la finestra?*

d) per dare dei consigli con uso del modale dovere, es. *Dovresti mangiare di più; o con uso del modale potere, es. Potresti camminare per andare al lavoro.*

-forma impersonale e passivante con l'uso della particella *si*, es. *Si mangia bene e si spende poco; si mangiano i frutti di mare e si beve un buon vino.*

Preposizioni:

-locuzioni preposizionali, es. *accanto a, fuori da, prima di, dopo di, a causa di, a destra / sinistra di, a nord / sud / est / ovest di*

-uso idiomatico di preposizioni dopo alcuni verbi fraseologici, es. *cominciare a, iniziare a, finire di, smettere di, continuare a, cercare di, ecc.*

Avverbi e locuzioni avverbiali:

-uso degli avverbi testuali: *praticamente, insomma, inoltre, infine, quindi*

- uso delle locuzioni avverbiali (all'improvviso, all'antica, piano piano, in giù)

4	СРЕДСТВА И НАЧИНИ ЗА КОМУНИКАЦИЈА			
<p>Во оваа главна тема се содржани следниве поттеми:</p> <ul style="list-style-type: none"> -Средства за комуникација; -Начини за комуникација. 				
		<p>Sintassi:</p> <p>Frases complesse:</p> <ul style="list-style-type: none"> -proposizioni concessive esplicite introdotte da <i>anche se</i>, es. <i>Mangio la carne anche se non mi piace molto.</i> -periodo ipotetico della realtà, es. <i>Se mangio troppo, sto male.</i> -proposizioni relative introdotte da preposizione + <i>cui</i> per i complementi indiretti, es. <i>Luca è l'amico con cui ho viaggiato.</i> -proposizioni esclusive implicite introdotte da <i>senza+infinito</i>, es. <i>Sono venuta in Italia senza conoscere la lingua.</i> 		

5	СЕКОЈДНЕВЕН ЖИВОТ			
<p>Во оваа главна тема се содржани следниве поттеми:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Храна и пијалаци и навики во исхраната; - Подготвување храна; - Во продавница; - Во ресторан. 				
Ред. број	Резултати од учење	Содржини и поими	Активности и методи	Стандарди на оценување
5.1.	<p>Ученикот/ученичката ќе биде способен/способна да:</p> <p>Разбере едноставен слушнат и /или пишан текст поврзан со</p>	<p>А) Говорни чинови:</p> <p><i>Барање/давање информации на тема: Храна и пијалаци</i></p>	<p>Активности:</p> <ul style="list-style-type: none"> - бура на идеи - вежби за асоцијации; - вежби за правење претпоставки, 	<p>Ученикот/ученичката може да:</p> <p>5.1.1. Разбира едноставен слушнат и /или пишан текст поврзан со</p>

5	СЕКОЈДНЕВЕН ЖИВОТ			
	<p>Во оваа главна тема се содржани следниве поттеми:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Храна и пијалаци и навики во исхраната; - Подготвување храна; - Во продавница; - Во ресторан. 			
5.2.	<p>храна и пијалаци;</p> <p>Разбере информации поврзани со дневни оброци и навики во исхраната;</p>	<p><i>Molti italiani a colazione prendono solo un caffè, oppure un cappuccino e un cornetto a casa o al bar.</i></p> <p><i>A casa, gli italiani fanno spesso colazione con il caffelatte.</i></p> <p><i>Per me il Parmigiano Reggiano è in assoluto il re dei formaggi italiani.</i></p> <p>Барање/давање информации поврзани со дневни оброци и навики во исхраната</p> <p><i>Non mangio mai la mattina. Siccome ho sempre fretta, al massimo bevo un caffè.</i></p> <p><i>Di solito preferisco una cena leggera: un'insalata, della frutta.</i></p> <p><i>Faccio merenda verso le 5 del pomeriggio.</i></p> <p>Барање/давање информации поврзани со купување храна и пијалаци во продавница</p> <p><i>Vorrei del prosciutto crudo, è buono? – Buonissimo! Quanto ne vuole? – Ne prendo 3 etti.</i></p>	<p>донесување заклучоци врз основа на звучни сигнали, интонација, невербални елементи, илустрации, фотографии, типографски елементи и сл.;</p> <ul style="list-style-type: none"> - слушање аудио/видео снимки и говор на наставникот; - идентификување зборови, структури и изрази во контекст; - поврзување зборови и искази со слики; - одговорање на прашања од типот <i>точно/неточно (vero/falso)</i>, отворени прашања или прашања со повеќечлен избор (<i>Scelta multipla</i>) - подредување на едноставни слушнати информации во табели; - вежби со користење пантомима; - подредување зборови во реченици и слики по логичен редослед; - пополнување празни места во текстови, табели и реченици; - поврзување слики со слушнати искази; - поставување /одговарање едноставни прашања; 	<p>купување храна и пијалаци во продавница;</p> <ul style="list-style-type: none"> 5.1.2. Разбира едноставен слушнат и /или пишан текст поврзан со порачување ии плаќање храна и пијалаци во ресторан/кафуле; 5.1.3. Објаснува новоусвоени поими поврзани со храна и пијалаци; 5.1.4. Издвојува информации од едноставен текст поврзан со храна и пијалаци; 5.1.5. Донесува заклучоци за позитивни или негативни искуства од ресторан од краток слушнат или пишан текст. <ul style="list-style-type: none"> 5.2.1. Препознава поими и изрази поврзани со дневните оброци и навиките во исхраната; 5.2.2. Разбира едноставен слушнат и пишан текст поврзани со дневните оброци и навиките во исхраната; 5.2.3. Класифицира поими поврзани со дневните оброци и навиките за ихрана.

5		СЕКОЈДНЕВЕН ЖИВОТ		
<p>Во оваа главна тема се содржани следниве поттеми:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Храна и пијалаци и навики во исхраната; - Подготвување храна; - Во продавница; - Во ресторан. 				
5.3.	<p>Ги опише, во едноставен текст и при усна интеракција, своите навики за исхрана поврзани со дневните оброци;</p>	<p>Порачување храна/ пијалаци во ресторан, кафуле и барање сметка</p> <p><i>Cameriere! Scusi, possiamo vedere il menù? Io ho una fame da lupi, prendo il primo e il secondo.</i></p> <p><i>Per me un panino e un succo di frutta. Il conto, per favore!</i></p> <p>Давање совети во врска со храна и пијалаци и плаќање сметка</p> <p><i>Ti consiglio di assaggiare l'insalata vegetariana, è ottima. Questo tè ha delle straordinarie proprietà, te lo consiglio vivamente.</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> - играње улоги според дадени модели; - продукција на кратки искази; - различни игровни активности од типот: глум телефон, меморија, семафор и сл. - пишување зборови и искази по диктат; - пополнување реченици со испуштени зборови; - пишување краток едноставен состав (од 60-80 збора) според дадени слики, аудитивни или визуелни информации, или насоки од наставникот; - групна изработка на постер; - самостојна изработка на тематски постери и сл; - групна изработка на задача (un compito, un progetto) поврзана со темата. 	<p>5.3.1. Употребува, при усна интеракција, новонаучени изрази и поими поврзани со дневни оброци и навики во исхраната;</p> <p>5.3.2. Употребува, во едноставен текст, новонаучени изрази и поими поврзани со дневни оброци и навики во исхраната;</p> <p>5.3.3. Усно разменува информации за своите навики во исхраната поврзани со дневните оброци;</p> <p>5.3.4. Ги опишува, во едноставен текст, своите дневни оброци.</p>
5.4.	<p>Опише начин на подготовка на одредено јадење (едноставен рецепт);</p>	<p>Нуди/кани некого во ресторан или кафуле</p> <p><i>Elena, che ne dici di un caffè? /Prenda un caffè! - No, grazie, non mi va adesso. Magari un'altra volta.</i></p> <p><i>Mi porta il conto, per favore? / Sì, eccolo! Quanto pago?</i></p>	<p>Методи:</p> <ul style="list-style-type: none"> - вербални методи: дијалогски или метод на разговор (игра по улоги), монолошки метод на изложување на содржините 	<p>5.4.1. Именува поими и изрази за количина поврзани за храна и пијалаци;</p> <p>5.4.2. Применува усно новоусвоени поими при опишување на начинот на подготовка на одредено јадење;</p> <p>5.4.3. Составува едноставен рецепт.</p>

5		СЕКОЈДНЕВЕН ЖИВОТ		
<p>Во оваа главна тема се содржани следниве поттеми:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Храна и пијалаци и навики во исхраната; - Подготвување храна; - Во продавница; - Во ресторан. 				
5.5.	Побара, праша за цена и плати производ во продавница за храна;	<p><i>Tieni il resto!</i></p> <p>Искажување мислење во врска со вкус на храна и пијалаци</p> <p><i>Questo piatto è molto saporito. A me piace la bistecca ben cotta! Vorrei assaggiare il vitello alle verdure, è la specialità di casa.</i></p> <p>Искажување поплаки во ресторан и кафуле</p> <p><i>Signore, questo piatto è veramente disgustoso!</i></p>	<p>(опишување, раскажување, објаснување);</p> <p>- <i>документациски методи</i>: аудио-визуелни извори на информации, пишан извор на информација (работа на текст, метод на читање, метод на интерпретација);</p> <p>- <i>демонстрациски методи</i>: пуштање на аудио и видео снимки, претставување, покажување предмети, процеси, појави, настани, покажување на слики, цртежи;</p> <p>- <i>набљудувачко-истражувачки методи</i>: набљудување, забележување, обележување, откривање, истражување, пребарување;</p>	<p>5.5.1. Применува новоусвоени поими и изрази што се однесуваат на купување храна и пијалаци;</p> <p>5.5.2. Бара, при усна интеракција, производ во продавница;</p> <p>5.5.3. Прашува/одговара за цена на производ во продавница, при усна интеракција.</p>
5.6.	Порача, при усна интеракција, јадења и пијалаци во ресторан, кафуле и да побара сметка.	<p><i>Scusi, Signore, ho prenotato un tavolo per quattro persone e non per due. Potrebbe trovarci un altro tavolo, per favore?</i></p> <p><i>Cameriere! Scusi, ma questo bicchiere non è pulito, me ne porti un altro!</i></p> <p>Опишување подготовка на одредено јадење</p> <p><u>Pasta con zucchini grattugiate e formaggio</u></p>	<p>- <i>операциски методи</i>: метод на творечка работа (писмено изразување);</p> <p>- <i>метод на работа со компјутерска технологија</i>: пребарување, презентации .</p>	<p>5.6.1. Разменува информации, употребувајќи новоусвоени изрази и зборови поврзани со порачување и плаќање храна и пијалаци во ресторан и во кафуле;</p> <p>5.6.2. Опишува јадења од мени од ресторан;</p> <p>5.6.3. Порачува јадење и пијалаци и побара сметка во ресторан и во кафуле.</p>

5

СЕКОЈДНЕВЕН ЖИВОТ

Во оваа главна тема се содржани следниве поттеми:

- Храна и пијалаци и навики во исхраната;
- Подготвување храна;
- Во продавница;
- Во ресторан.

cremoso

Lavate le zucchine e grattugiatele con l'apposita grattugia a fori grossi. In una padella fate imbiondire l'aglio con 3 cucchiari di olio. Eliminate l'aglio ed unite le zucchine grattugiate, un po' di sale, il basilico e fatele cuocere a fuoco medio per circa 7-8 minuti. Una volta cotte aggiungete i due-tre cucchiari di formaggio cremoso e mescolate il tutto. Spegnete il fuoco e lasciate riposare il condimento. Scolate la pasta ed unitela al composto di zucchine, aggiungete una bella cucchiata di formaggio grana grattugiato, un pizzico di pepe e mescolate delicatamente. Servite e mangiate subito!

Б) Лексички единици:

Храна/ јадења и пијалаци

il pane, il panino, la pizza, il tramezzino, gli spaghetti, la mozzarella, i cereali, il burro, la carne, le patatine fritte, la marmellata, la brioche, il miele, il pane, il tè, il latte, l'acqua, la cioccolata calda, il succo di frutta, l'aranciata, il dolce, l'insalata verde,

5

СЕКОЈДНЕВЕН ЖИВОТ

Во оваа главна тема се содржани следниве поттеми:

- Храна и пијалаци и навики во исхраната;
- Подготвување храна;
- Во продавница;
- Во ресторан.

la frutta, i legumi, il cappuccino,
l'acqua, il caffè, le bibite

Продавници
il supermercato, la panetteria, la salumeria,
la pasticceria

Дневни оброци
*I pasti principali: colazione, spuntino,
pranzo, merenda, cena*

Количина
*un chilo, due etti, una bottiglia di..., una
scatola di...*

Цена
caro, costoso, a buon prezzo

Вкусови на храна и пијалаци *gusto,
sapore, aroma, gradevole, piacevole,
buono, delicato, squisito, aromatico,
speziato, cattivo, disgustoso, sgradevole,
spiacevole, nauseante, pessimo, dolce,
agrodolce, dolceamaro, amabile, dolciastro,
zuccherino, amaro, amarognolo, acido,
salato, saporito, pizzicante, insipido,
piccante, frizzante*

5

СЕКОЈДНЕВЕН ЖИВОТ

Во оваа главна тема се содржани следниве поттеми:

- Храна и пијалаци и навики во исхраната;
- Подготвување храна;
- Во продавница;
- Во ресторан.

Рецепт

tagliare, rosolare, cuocere, friggere, sbattere, mescolare, grattugiare, tegame, pentola, condimento, al dente

Зборови и изрази поврзани со ресторан
prenotare, ordinare, chiedere il conto, pagare

il tavolo, il bicchiere, la bottiglia, il menù, il conto, il primo, il secondo

В) Граматички содржини:

Повторување на усвоени правила и продлабочување на знаењата за одредени морфосинтаксички феномени:

Aggettivi:

-gradi dell'aggettivo: comparativi e superlativi organici, es. *maggiore, minore, migliore, peggiore, ottimo*

Articoli:

1. Uso dell' articolo con espressioni di

5

СЕКОЈДНЕВЕН ЖИВОТ

Во оваа главна тема се содржани следниве поттеми:

- Храна и пијалаци и навики во исхраната;
- Подготвување храна;
- Во продавница;
- Во ресторан.

tempo, es. *il giovedì, il martedì, ecc.*

2. Uso dell'articolo partitivo o possibile omissione, es. *Ho dei bei ricordi; compro dei giocattoli per i bambini; ha cani e gatti; ecc.*

Pronomi:

- uso della particella pronominale *ne* con valore partitivo, es. *Ne prendo due.*
- altri usi della particella pronominale *ne*, es. *Ne ho bisogno; ne ho voglia; che ne pensi? Che ne dite?*

Verbi:

- modo congiuntivo tempo presente con valore esortativo alla III persona singolare, es. *Vada dritto, ma non giri a destra¹.*
- uso del congiuntivo tempo presente (o dell'indicativo in contesti informali) in subordinate oggettive e soggettive esplicite per l'espressione di: opinioni, speranze, sentimenti, con alcune espressioni impersonali (pare, sembra), es. *Penso che sia un film interessante; sono contento che tu sia qui; spero che tu venga; mi sembra che sia felice; mi pare che stia bene.*
- uso del futuro semplice indicativo per esprimere un'azione futura in subordinate oggettive e soggettive esplicite per

5

СЕКОЈДНЕВЕН ЖИВОТ

Во оваа главна тема се содржани следниве поттеми:

- Храна и пијалаци и навики во исхраната;
- Подготвување храна;
- Во продавница;
- Во ресторан.

l'espressione di opinioni, speranze e sentimenti, es. *Penso che anche Luigi partirà la settimana prossima; spero che guarirai presto; sono contento che Mario verrà alla festa.*

- infinito con uso della preposizione *di* in oggettive implicite introdotte da verbi di opinione, speranza, sentimenti, quando il soggetto della subordinata corrisponde a quello della reggente, es. *Sono contento di essere qui; penso di partire domani; mi dispiace di lasciare la scuola.*

- infinito semplice nelle soggettive implicite, es. *Pare avere pochi anni; sembra amare gli animali.*

- infinito seguito dalla preposizione *di*, es. *Mi sembra di conoscerlo.*

- infinito in finali implicite, es. *cose da fare* (uso formulaico)

- infinito in proposizioni esclusive implicite introdotte da *senza*, es. *Sono venuta in Italia senza conoscere la lingua.*

- uso del presente indicativo o/e del futuro per esprimere il periodo ipotetico della realtà, es. *Se vieni ti diverti; se parti adesso arriverai in tempo; se verrai lo conoscerai.*

Preposizioni:

5

СЕКОЈДНЕВЕН ЖИВОТ

Во оваа главна тема се содржани следниве поттеми:

- Храна и пијалаци и навики во исхраната;
- Подготвување храна;
- Во продавница;
- Во ресторан.

-uso idiomatico di preposizioni dopo alcuni verbi di uso frequente, es. *interessarsi di, occuparsi di, essere appassionato di, consigliare di, provare a, parlare di, credere a, pensare a, riuscire a, partecipare a, dipendere da, ecc.*

Avverbi e locuzioni avverbiali:

-di giudizio: *certamente, neanche, assolutamente, sicuramente, particolarmente, specialmente, soprattutto, proprio, per niente, per forza, di sicuro, volentieri, davvero*

Sintassi:

Frase complessa

-proposizioni oggettive esplicite introdotte dalla congiunzione *che* con i verbi (di opinione, speranza e sentimenti) che richiedono il congiuntivo, es. *Penso che sia un ragazzo intelligente*; e oggettive implicite introdotte da *di +infinito*, es. *Penso di tornare a casa presto.*

-proposizioni soggettive esplicite introdotte da verbi impersonali come *pare, sembra*, es. *Mi sembra che tu sia stanco.*

-proposizioni soggettive implicite introdotte da espressioni impersonali,

5	СЕКОЈДНЕВЕН ЖИВОТ			
	<p>Во оваа главна тема се содржани следниве поттеми:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Храна и пијалаци и навики во исхраната; - Подготвување храна; - Во продавница; - Во ресторан. 			
		<p><i>es. Bisogna studiare molto; è importante vivere in un altro paese; è necessario arrivare in orario.</i></p>		

<p>Оценување на постигањата на учениците</p>	<p>Во текот на наставата редовно се следат и вреднуваат постигањата на учениците, се прибираат показателите за нивните активности, мотивираноста за учење, соработката со другите ученици и сл. (формативно оценување). Секоја активност на часот при која учениците ја искажуваат јазичната активност, било на рецептивно, репродуктивно или продуктивно ниво, дава можност за воочување на напредокот и за негово вреднување. Тоа значи дека оценувањето се врши како интегрален дел на самиот наставен час, а не како изолиран чин. Постапките за проверка на знаењето, како и оценувањето на ученикот/ученичката, не треба да се разликуваат од вообичаените активности на часот, односно учениците не треба да се издвојуваат од групата при проверката на усното јазично реагирање.</p> <p>Оценувањето на постигањата на учениците треба да биде транспарентно и согласно нивоата од Блумовата таксономија. Следењето и оценувањето на постигањата на учениците треба да се врши плански, систематски и континуирано во текот на целата учебна година. Вреднувањето на напредокот на учениците ќе се врши описно во текот на училишната година и со бројчани оценки на крајот на учебната година. Оценувањето ќе се базира на писмени работи (две) и на усни одговори, на учество во комуникативни активности, домашни задачи, индивидуални и групни изработки на проекти и на тестови. Учениците треба да бидат однапред запознаени со критериумите и со начинот на оценување. Критериумите за формирање оценка треба да се експлицитни како за ученикот, така и за родителот, т.е. да се објаснат уште на почетокот на учебната година и наставникот да се придржува до тие критериуми. Како критериуми може да се земат: оценките од усното искажување, оценките од писмените работи/тестови, оценките од активноста на часот, изработката на домашни задачи, изработката на презентации и проектни задачи.</p> <p>На крајот на втората година, учениците ќе бидат оценети со бројна оценка.</p>
<p>Дидактички препораки</p>	<p>Целта на овие дидактички препораки е да му/ ѝ помогнат на наставникот/наставничката да ги постигне</p>

поставените цели применувајќи во наставата најнови сознанија од подрачјето на дидактиката и методиката на наставата по странски јазици, педагогијата и психологијата, т.е. позитивни домашни и странски искуства поврзани со наставата и учењето на италијанскиот јазик, но притоа да не ја ограничува неговата/нејзината креативност.

Во планирањето на наставата за втората година се земени предвид содржините во наставните програми по другите предмети кои се изучуваат во оваа година, односно се почитува принципот на меѓупредметно поврзување во однос на целите и содржините, со акцент на интегрираното поврзување со содржините од мајчиниот јазик.

Во фокусот на вниманието на современата настава е ученикот/ученичката и процесот на учење. Треба да се почитуваат возраста, потребите, интересите на учениците. Наставникот/наставничката не е повеќе единствен извор на знаења и информации и неговата улога не е само пренесување знаења. Неговата/нејзината улога е да ги поттикнува учениците да користат и други извори на знаења и информации и да ги учи како да учат.

При изборот на активностите треба да се води сметка за диференцијацијата и разновидноста. Треба да се одберат или адаптираат активности кои би одговарале на различните стилови на учење (визуелен, аудитивен, кинестетички), на различните видови интелигенција (вербално-јазична, математичко-логичка, музичко-ритмичка, визуелно-просторна и други), како и на нивоата на знаењата на учениците.

Треба да се има предвид дека применувањето различни форми на работа во наставата (фронтална, индивидуална или работа во парови и групи, истражувачка работа, работилници), како и алтернативната примена на пократки и подолги, побучни и потивки активности, периоди на сконцентрирано внимание и опуштање на учениците за време на часот, ја подобруваат мотивацијата за учење.

Наставата по италијански јазик треба да се заснова на холистичко учење кое ги опфаќа когнитивните, афективните и моторните аспекти на учениците со што наставникот/наставничката ќе ги интегрира различните компоненти, а јазикот ќе се учи на функционален начин. Согласно горенаведеното, во наставата по странски јазик не може да се определи, односно не е можно да се планира точниот број на часовите за одделни компоненти од наставната програма.

Наставата за оваа возрасна група се ориентира на когнитивното учење со свесна примена на јазичните структури во контекст и постапно воведување на граматичкиот метајазик. Новите содржини се усвојуваат во контекст по индуктивен пат. Постепено се воведува метајазикот соодветена возраста и нивото на познавање на јазикот. Во овој период се настојува воедначено да се развиваат говорната и писмената комуникација. Ученикот се поттикнува да го открива функционирањето на италијанскиот јазик преку примери чие анализирање ќе му помогне да изведе соодветни заклучоци како и преку споредба со мајчиниот јазик и со други јазици што ги изучува.

Освен ова, се обрнува подеднакво внимание на сите јазични вештини: *слушање и читање* со разбирање, *зборување*, како од аспект на говорна интеракција, така и од аспект на говорна продукција, како и вештината *пишување*.

Наставникот/наставничката треба да ја поттикнува и развива автономијата на учениците преку активности и задачи кои ги оспособуваат да ја преземат одговорноста за своето сопствено учење и знаењето кое го стекнуваат

	<p>во формален контекст на учење (во училица) и да го користат надвор од неа. Од ова произлегува дека на часовите по италијански јазик се стекнуваат основни јазични и социопрагматични компетенции и знаења кои се врзани со самиот процес на учење.</p> <p>Од наведеното произлегува дека наставникот треба да ги учи учениците како полесно и побрзо да учат, како да го сочуваат наученото и како да го користат знаењето во нови ситуации, надвор од училищата.</p> <p>Наставникот/наставничката треба да ги запознава учениците со целите и содржините на активностите/задачите/материјалите и стратегиите на учење кои тие ги применуваат на повисоките нивоа на учење.</p> <p>Од наставникот/наставничката се очекува да ги учи учениците да развиваат и применуваат стратегии на успешно учење.</p> <p>Наставата се изведува во најголем дел на италијански јазик, а мајчиниот јазик се користи онаму каде што е неопходно: за проверка на разбирањето зборови / реченици, за олеснување на преносот на знаење кога е тоа неопходно, за давање упатства за активностите на почетното ниво на учење на јазикот, при запознавање со социокултурните особености на другите култури и за правење споредби меѓу мајчиниот и италијанскиот јазик.</p>
	<p>Учебник и прирачници одобрени од Министерството за образование и наука и други извори на учење.</p>
<p>Почеток на имплементација на наставната програма</p>	<p>Учебна 2022/2023 година</p>
<p>Институција/ носител на програмата</p>	<p>Биро за развој на образованието (БРО)</p>
<p>Потпис и датум на донесување на наставната програма</p>	<p>бр. 13-10555/4 21.09.2022 година</p> <p style="text-align: right;">Министер за образование и наука, доц. д-р Јетон Шаќири</p> <p style="text-align: right;">Ministëri Arsimit dhe Shkencës, Doc. Dr. Jeton Shaqiri</p>